

ข่าวเศรษฐกิจและสังคม _{สายงานพัฒนาสังคม}

สายงานพัฒนาสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๙๖๒ ถนนกรุงเกษม ป้อมปราบา กรุงเทพา ๑๐๑๐๐ โทรศัพท์. ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๐๐ โทรสาร. ๐-๒๒๘๑-๒๘๐๓ http://social.nesdb.go.th

สศช. ได้รายงานความเคลื่อนไหวทางสังคมในช่วงไตรมาสสอง ปี ๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๖สิงหาคม ๒๕๕๖

นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ เลขาธิการ สศช. และนางสุวรรณี คำมั่น รองเลขาธิการ สศช. เปิดเผยว่า สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ติดตามความเคลื่อนไหว สถานการณ์ทางด้านสังคมที่สำคัญๆ ในช่วงไตรมาสสองปี ๒๕๕๖ และประเด็นเฝ้าระวังสำคัญในระยะต่อไป สรุปได้ดังนี้

สรุปภาวะสังคมไทยในไตรมาสสองปี ๒๕๕๖

- การจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ o.๗ และเมื่อปรับฤดูกาล ออกแล้วลดลงร้อยละ ๑.๑ อัตราการว่างงานเท่ากับร้อยละ o.๗๓ ยังต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว การปรับค่าจ้างแรงงาน ๓๐๐ บาท และการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้สถานประกอบการพยายาม ปรับการทำงานให้อยู่ในช่วงเวลาปกติมากขึ้น โดยแรงงานเอกชน ที่ทำงาน ๕๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ขึ้นไปมีจำนวนลดลงร้อยละ ๖.๘ เทียบกับที่ลดลงร้อยละ ๐.๔ ในช่วงเดียวกันปีที่แล้ว
- ค่าจ้างแรงงานและเงินเดือนภาคเอกชนที่ยังไม่รวมค่า ล่วงเวลาและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๐ ขณะที่ ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๓ ทำให้ค่าจ้างและเงินเดือนภาคเอกชนฯ แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๕ สำหรับผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๙ ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ในไตรมาสที่แล้ว ซึ่งต้องเร่งรัดการเพิ่มผลิต ภาพแรงงานเพื่อลดแรงกดดันต่อต้นทุนการผลิต และผลประกอบการ ของกิจการที่จะส่งผลต่อเนื่องต่อการตัดสินใจในการจ้างงาน
- แรงงานเยาวชนที่จะเป็นกำลังหลักในอนาคตมีแนวโน้ม ลดลงและส่วนใหญ่ยังมีการศึกษาต่ำ โดยอัตราการมีส่วนร่วมกำลัง แรงงานเยาวชนลดลงจากร้อยละ ๕๓.๑ ในปี ๒๕๔๔ เป็นร้อยละ ๔๖.๘ ในปี ๒๕๕๕ หรือมีประมาณ ๔.๘๒ ล้านคน เนื่องจาก เยาวชนประมาณร้อยละ ๔๐ ยังอยู่ระหว่างศึกษา แรงงานกลุ่ม เยาวชนร้อยละ ๖๗.๙ มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า และ ร้อยละ ๑๘.๘ มีการศึกษาระดับมัธยมปลาย ขณะที่การศึกษา

The Office of the National Economic and Social Development Board (NESDB), on August 26, 2013, reported Thailand's social conditions in the 2 quarter of 2013.

Mr. Arkhom Termpittayapaisith, Secretary General and Mrs. Suwannee Khamman, Deputy Secretary General, reported that the Office of NESDB has been monitoring key social developments in Thailand in the second quarter of 2013 and issues to watch for in the near future. The summary is as follows:

Social Development Summary for Q2 of 2013

- Employment increased by 0.7 percent while the seasonally-adjusted employment rate fell by 1.1 percent. Unemployment rate stood at 0.73 percent, which was lower than the same period of last year. The 300 baht minimum wage scheme and the economic slowdown led the businesses to adjust and limit the amount of work within the working hours. Thus, the number of workers in private sector, who work 50 hours or more per week, has decreased by 6.8 percent, compared to the fall by 0.4 percent in the same period of last year.
- Wages and salaries in the private sector, excluding overtime and other benefits, rose by 7.0 percent, while price increased by 2.3 percent, this led to the rise in real wages and salaries of the private sector by 4.5 percent. Labor productivity, on the other hand, increased by 1.9 percent, which was lower than the 4.0 percent growth in the previous quarter. Labor productivity, thus, needed to be accelerated in order to lower the pressure on production costs and the business profits, which in turn, would affect the hiring decision.
- The number of youth workers, who will become the main workforce in the future, has a tendency to decline, and most of them are poorly educated. The youth labor force participation rate fell from 53.1 percent in 2001 to 46.8 percent in 2012 (approximately 4.82 million people), as around 40 percent of them were still in school. 67.9 percent of youth workers had a lower secondary education or lower and 18.8 percent of them had a higher secondary school education. However, the workers with vocational and high vocational certificate,

ระดับ ปวช. และปวส. ซึ่งตลาดมีความต้องการสูงมีสัดส่วนเพียง ร้อยละ ๕.๗ และ ๓.๙ ตามลำดับ ที่เหลือร้อยละ ๓.๗ มี การศึกษาระดับปริญญาตรีและมากกว่า ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่ ต้องเร่งพัฒนาและยกระดับทักษะแรงงานเยาวชนให้สูงขึ้น เพื่อ สร้างกำลังแรงงานของประเทศให้มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

- เยาวชนมีความเครียดและมีการฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้น และมี แนวโน้มเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มากขึ้น ผลการสำรวจของ สถาบันรามจิตติเรื่องสภาวการณ์เด็กและเยาวชนไทยในรอบปี ๒๕๕๕ พบว่า สาเหตุของความเครียดส่วนใหญ่มาจากปัญหาการเรียน เด็ก ระดับอุดมศึกษามีความเครียดมากที่สุดร้อยละ ๔๖ รองลงมาคือ เด็ก ระดับอาชีวศึกษามีความเครียดร้อยละ ๔๕ โดยเด็กมีอาการเครียด จนมีอาการทางร่างกาย เช่น ปวดหัว ปวดท้อง หรืออาเจียน ขณะที่กลุ่มวัยรุ่น ๑๐-๑๙ ปี ก็มีการฆ่าตัวตายประมาณปีละ ๒๐๐ คน ซึ่งมีสาเหตุจากปัญหาการเรียนและปัญหาความรัก และข้อมูล ของสำนักระบาดวิทยาพบว่า กลุ่มเยาวชนอายุ ๑๕-๒๔ ปี มี อัตราป่วย ๖๒.๗๙ รายต่อประชากรแสนคนในปี ๒๕๕๔ ซึ่งอยู่ใน ระดับสูงกว่าอัตราป่วยรวม ๒ เท่า สาเหตุส่วนใหญ่มาจากการมี เพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันร้อยละ ๘๓
- อัตราการสูบบุหรี่และดื่มสุรามีแนวโน้มลดลง จำนวนผู้สูบ บุหรี่มีแนวโน้มลดลงจาก ๑๑.๙๖ ล้านคนในปี ๒๕๔๔ เป็น ๑๐.๙๑ ล้านคนในปี ๒๕๕๒ แต่ในปี ๒๕๕๔ กลับปรับเพิ่มขึ้นเป็น ๑๑.๕๑ ล้านคน แต่ยังต้องเฝ้าระวังการส่งเสริมการขายแบบใหม่ๆ ที่จะทำ ให้เด็กซึมซับสินค้าโดยไม่รู้ตัวจนกลายเป็นนักสูบและนักดื่มหน้า ใหม่ ขณะที่อัตราการดื่มสุราก็ลดลงจากร้อยละ ๓๒.๖ ในปี ๒๕๔๔ เป็นร้อยละ ๓๑.๕ ในปี ๒๕๕๔ แต่ก็ยังทำให้ไทยต้องสูญเสียโอกาส ในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจสูงถึง ๑.๒ แสนล้านบาทต่อปี จากการที่คนไทยเสียชีวิตจากการดื่มแอลกอฮอล์ประมาณ ๔๐,๐๐๐ คนต่อปี และยังเสียเม็ดเงินภาษีในการรักษาพยาบาลอีกกว่า ๖,๘๐๐ ล้านบาท ความรัก ความอบอุ่น และการเอาใจใส่จาก ครอบครัวถือเป็นเกราะป้องกันความเสี่ยงที่สำคัญ
- สถานการณ์การแพร่ระบาดยาเสพติดยังคงทวีความ รุนแรง พบการจับกุมผู้ค้าและผู้เสพยังคงมีสัดส่วนมากที่สุดของ คดีอาญารวม โดยรับแจ้ง ๑๑๐,๗๑๑ ราย เพิ่มขึ้นจากไตรมาส เดียวกันของปี ๒๕๕๕ และจากไตรมาสก่อนหน้า ร้อยละ ๑๙.๗ และ ๐.๑ ตามลำดับ สามารถจับกุมผู้ต้องหาได้ ๑๑๕,๒๒๘ คน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี ๒๕๕๕ ร้อยละ ๕๕.๒ แต่ลดลง จากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ ๐.๒ การแพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและ เยาวชนที่เป็นทั้งนักค้ารายใหม่และเป็นผู้เสพ โดยปลายปี ๒๕๕๕ พบนักค้ารายใหม่อายุน้อย ๑๒ ปี

- which were in high demand by the market, were only accounted for 5.7 percent and 3.9 percent of the workforce, respectively. Other 3.7 percent of youth workers had bachelor's degree and higher. It could be seen that it is necessary to accelerate the development and upgrading the skills of youth workers to uplift the country's quality of labor force.
- The number of youth with stressful and suicidal behavior increased, and they also had a tendency of getting more sexually transmitted diseases. The Survey on the Situation of Thai Children and Youth in 2012 by Ramajitti Institute, revealed that the most common cause of stress came from studying. Students in higher education had the highest stress of 46 percent, followed by students in vocational education with the stress of 45 percent. This stress reflected in physical symptoms including headaches, stomach pain, or vomiting. Each year, approximately 200 teenagers aged 10-19 committed suicides. These teenage suicides were mainly caused by problems with studying and love. Data from the Bureau of Epidemiology revealed that youth aged 15-24 had a morbidity rate of 62.79 persons per 100,000 population in 2008. In 2011, youth morbidity rate had increased to 90.06 persons per 100,000 population, which was twice as high as that of total morbidity rate, and 83 percent were caused by unprotected sex.
- Smoking and alcohol consumption rate showed a downward tendency as it decreased from 11.96 million people in 2001 to 10.91 million people in 2009. However, in 2011, the figure had increased to 11.51 million people. The new sales promotion techniques were needed to be closely monitored as children unconsciously absorbed and imitated these behaviors and had become new smokers and drinkers. Although, the rate of alcohol consumption reduced from 32.6 percent in 2001 to 31.5 percent in 2011, Thailand still lost out the opportunity to generate economic value added of 120 billion baht per year since approximately 40,000 people died from alcohol consumption per year. Moreover, the country had to spend at least 6,800 million baht on medical treatment for drinking- and alcohol-related diseases. It is argued that family love, warmth and care can protect children from these risks.
- The situation of drug epidemic continued to be severe. The arrests of drug dealers and users remained the largest percentage of the total crime case. 110,711 cases were reported and this figure showed an increase of 19.7 percent from the same quarter of last year and the increase of 0.1 percent compared to the previous quarter. Moreover, 115,228 suspects were arrested, increased by 55.2 percent, compared to the same quarter of last year, but decreased by 0.2 percent compared to the previous quarter. The drug epidemic was prevalent among children and youths who had later become new dealers and users and these new dealers found at the end of 2012 were as young as 12 years old.

• การเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกเพิ่มขึ้นจากไตรมาส เดียวกันของปี ๒๕๕๕ ร้อยละ ๙ และพบแนวโน้มการเสียชีวิตของ กลุ่มเด็กวัยเรียนและวัยรุ่นสูงขึ้น เด็กอายุ ๑-๑๕ ปี เสียชีวิตกว่าปี ละ ๖๕๐ ราย เยาวชนวัย ๑๕-๒๔ ปี ปีละ ๓,๖๐๐ ราย การ รณรงค์ใช้รถจักรยานเป็นหนทางสำคัญในการลดอุบัติเหตุ โดย กระตุ้นให้เกิดการใช้จักรยานในชีวิตประจำวันในการเดินทางระยะ สั้น รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นและสร้างความปลอดภัยให้กับผู้ขับขี่ รถจักรยาน โดยจัดระบบจราจรที่เอื้อต่อการใช้จักรยาน จัดให้มี ช่องทางจราจรสำหรับรถจักรยาน หรือขนานไปกับถนนในเขต เมือง มีการจำกัดวามเร็วบนถนนรถจักรยานไว้ไม่เกิน ๓๐ กิโลเมตร รวมทั้งผู้ขับขี่ต้องเรียนรู้วิธีการขี่จักรยานที่ถูกต้องเพื่อ ความปลอดภัยของผู้ขับขี่ต้องเรียนรู้วิธีการขี่จักรยานที่ถูกต้องเพื่อ

เรื่องเด่นประจำฉบับ "แม่วัยใส....ปัญหาและทางออก"

การเพิ่มขึ้นของแม่วัยรุ่นสะท้อนถึงพ่อแม่วัยรุ่นซึ่งอยู่ในวัย แรงงานจะขาดศักยภาพและโอกาสด้านอาชีพและกลายเป็นกลุ่ม เสี่ยงต่อความยากจนที่จะถ่ายทอดวงจรสู่ลูก ขณะที่อัตราเจริญพันธ์ ทั่วไปมีแนวโน้มลดลงทำให้เด็กที่เกิดมีจำนวนลดลง และอีกจำนวน หนึ่งได้รับการพัฒนาไม่เต็มศักยภาพ ส่งผลต่อกำลังคนรุ่นใหม่ที่จะ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศที่เป็นสังคมสูงอายุ

• สถานการณ์และคุณลักษณะแม่วัยรุ่น

- อัตราแม่อายุ ๑๕-๑๙ ปี ต่อประชากรหญิงกลุ่มอายุ ๑,๐๐๐ คน เพิ่มขึ้น จาก ๓๙.๗ ในปี ๒๕๓๙ เป็น ๕๓.๖ ในปี ๒๕๕๔ หรือมีอัตราแม่อายุต่ำกว่า ๒๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓๒ ของแม่ทุก กลุ่มอายุ ทั้งนี้ อัตราแม่วัยรุ่นควรมีแนวโน้มลดลงเนื่องจากมีการ ขยายโอกาสทางการศึกษา อย่างไรก็ดี ยังมีเด็กจำนวนถึง ๖ ใน ๑๐ ที่หลุดออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่อายุ ๑๘ ปี
- จำนวนแม่วัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับจำนวนปี การศึกษาเฉลี่ยและความยากจน โดยจังหวัดที่มีปีการศึกษาเฉลี่ย ต่ำมีแนวโน้มที่จะมีแม่วัยรุ่นสูง ขณะที่จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูง แนวโน้มจะมีแม่วัยรุ่นสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะสำคัญ ของกลุ่มแม่วัยรุ่นคือ ส่วนใหญ่ไม่ได้เรียน/พักการเรียนร้อยละ ๗๐ ไม่มีอาชีพร้อยละ ๕๓.๒ ขณะที่แฟนประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และเกษตรกรร้อยละ ๖๗.๒ และประมาณร้อยละ ๗๐ พักอาศัย อยู่กับพ่อแม่ตนเองหรือพ่อแม่แฟน และแหล่งค่าใช้จ่ายมาจากพ่อ แม่ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและเกษตรกรที่ส่วนใหญ่มีรายได้ พอใช้จ่ายไม่เหลือเก็บ

• Road accidents increased by 9 percent from the same quarter of 2012. The death rate of school-aged children and teenagers in road accidents had a rising tendency as 650 children aged 1-15 were killed annually, while 3,600 youths aged 15-24 were killed annually. Cycling campaign could be viewed as a way to reduce road accidents. This could be done through encouraging the use of bicycles in everyday life especially for a short trip, as well as building confidence and creating road safety for cyclists. The system conducive to cycling and bicycle lanes must also be provided parallel to the city road. Furthermore, the maximum speed should be limited to 30 kilometers on the bicycle lane and the cyclists must learn how to ride a bike properly to ensure his/her own safety.

This issue's highlight is "Teenage Pregnancy: problems and solutions".

The increase in teenage pregnancy reflects teenage parents in a work-force age that will lack job potential and opportunities. They are also at risk of poverty which can be passed on to their children. General fertility rate has a declining tendency which results in a lower number of newborn children, some of whom will not be able to develop to their full potential. This will affect the young workforce who will become important in developing the country with aging society.

Situation and characteristics of teenage pregnancy

- The rate of teenage mothers aged 15-19 per 1,000 female population, increased from 39.7 in 1996, to 53.6 in 2011, or it could be said that a rate of mothers aged under 20 accounted for 14.32 percent of mothers at all age groups. The teenage pregnancy rate should have a declining trend due to the expansion of educational opportunities; however, 6 out of 10 children have dropped out of school since the age of 18.
- The number of teenage mothers is associated with the average years of schooling and poverty. The provinces with low average years of schooling tend to have higher number of teenage mothers. Moreover, the provinces with a high proportion of poor people tend to have a higher number of teenage mothers as well. This is consistent with the main characteristics of teenage mothers. 70 percent of these teenage mothers do not attend schools/school dropouts; 53.2 percent are unemployed; 67.2 percent live with boyfriends who are general employees and work in a farm; and 70 percent live with their own parents or their boyfriends' parents, while the main source of income is from their parents, most of whom are general employees, and farmers that usually earn at subsistence level with no savings.

- แม่วัยรุ่นที่เพิ่มขึ้นนี้ยังไม่นับรวมการตั้งครรภ์ของกลุ่ม นี้ที่แท้งไปซึ่งยังขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีการคาดประมาณว่ามี คนทำแท้ง ๑-๒ แสนรายต่อปี โดย ๑ ใน ๓ เป็นวัยรุ่นหรือคิดเป็น จำนวนประมาณ ๓-๕ หมื่นคน ขณะที่กลุ่มแม่วัยรุ่นร้อยละ ๒๗.๑ ตั้งครรภ์เพราะไม่มีทางเลือก/ไม่มีโอกาสยุติการตั้งครรภ์

• แนวทางและการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาแม่วัยรุ่น

- การสนับสนุนให้นักเรียนคงอยู่ในระบบการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้มากที่สุด รวมทั้งให้โอกาสกลุ่มแม่วัยรุ่นกลับมาเรียน จนจบหรือเพิ่มทักษะด้านอาชีพหลังคลอด
- การให้ความรู้เรื่องครอบครัวศึกษา รวมถึงอนามัย เจริญพันธ์ เพศศึกษาอย่างรอบด้าน ร่วมกับโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์ เอดส์ ยาเสพติดฯ การปรับเจตคติและค่านิยมในเรื่อง การมีเพศสัมพันธ์อย่างรับผิดชอบ การปรับปรุงช่องทางการ สื่อสารเพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเด็กนอกระบบโรงเรียน
- การปรับปรุงการให้บริการด้านอนามัยเจริญพันธ์โดย ยึดหลักความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยให้มีทางเลือกที่ หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มวัย มีรูปแบบบริการ community family planning และ sex counselor รวมทั้ง การปกปิดและรักษาความลับของเด็ก
- การให้ความช่วยเหลือแม่วัยรุ่น/แม่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์
  ในรูปแบบศูนย์ช่วยเหลือสังคม โดยครอบคลุมเรื่องที่พัก การเลี้ยงดูบุตร
- การพัฒนาข้อมูลการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น กลุ่มเสี่ยง เช่น เป็นครอบครัวแตกแยกหรืออยู่กับตายาย/ญาติ รวมถึงการ ปฏิบัติงานและการประเมินประสิทธิภาพการตั้งครรภ์และการยุติ การตั้งครรภ์ไม่ปลอดภัย เพื่อการกำหนดนโยบายและการป้องกัน แก้ไขปัญหาแม่วัยรุ่น
- การขับเคลื่อนนโยบายจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือสังคมไปสู่ การปฏิบัติระดับจังหวัด โดยการบูรณาการการดำเนินงานของ สถาบันการศึกษาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ในการให้บริการ ศึกษา และให้ข้อมูลทางเลือกแก่ผู้ประสบปัญหา เพื่อให้การ ดำเนินงานในระดับจังหวัดสามารถปฏิบัติได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม

- This higher rate of teenage pregnancy does not include the pregnancy that received abortion; this is due to the lack of empirical data. It is estimated that there are 100,000-200,000 abortions per year. 1 in 3 of the abortions was done in teenagers, which is accounted for 30,000-50,000 people. 27.1 percent of teenage pregnancy occurred because they had no choice/no opportunity to terminate the pregnancy.

Way forward and solutions to teenage pregnancy

- Encouraging students to remain in the basic education system as much as possible, while giving the teenage mothers the opportunity to return to study or improve their professional skills after giving birth.
- Providing family life education, including reproductive health, comprehensive sex education, as well as education on sexually transmitted diseases, AIDS, drugs, etc. Moreover, there should be an adjustment of attitudes and values towards having sex responsibly, as well as improving communication channels to cover a group of children in the informal school system.
- Improving reproductive health services based on the needs of service users, providing a range of options to suit every age group, and offering community family planning services and sex counselor, while keeping the child complete confidentiality.
- Establishing a one stop crisis center to assist teenage pregnancy/unplanned pregnancy in terms of providing accommodation, parenting guide.
- Improving the information on teenage pregnancy in vulnerable groups, namely, those from broken families or those living with grandparents/relatives, as well as operating and evaluating pregnancy capability and terminating of unsafe pregnancy in order to establish policies to prevent and solve problems of teenage pregnancy.
- Driving policies into implementation through establishing one stop crisis center at the provincial level, as well as integrating the operation of educational institutions with relevant agencies in the areas of service providing, education, and information dissemination on various options to solve the problems. This will led to a practical and concrete implementation at the provincial level.

NESDB: National Economic and Social Development Board